

*Додаток 9 до Правил прийому до Запорізького
національного університету у 2022 році*

*(зі змінами, внесеними згідно з наказом ректора
Запорізького національного університету
№ 166 від 11.07.2022)*

**ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПРАНТУРИ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
У 2022 РОЦІ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила прийому до аспірантури Запорізького національного університету (далі – ЗНУ) Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) у 2022 році (далі – Правила прийому) є додатком до Правил прийому до Запорізького національного університету у 2022 році; розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261, наказів МОН від 21.04.2016 р. № 443, від 18.05.2016 р. № 523, від 05.05.2017 р. № 88-л «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні», наказу МОН України від 27.04.2022 р. № 392 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти» (зі змінами, внесеними наказом МОН України від 02.05.2022 р. № 400) та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 03.05.2022 р. за № 487/37823.

1.2. Правила прийому розміщені на офіційному веб-сайті ЗНУ: <http://phd.znu.edu.ua/page/1314.ukr.html> та діють з 01 січня 2022 року до 31 грудня 2022 року.

1.3. Аспірантура є основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

1.4. На навчання до аспірантури ЗНУ приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах, та мають ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) за відповідною спеціальністю. Особа може вступати до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії на основі здобутої освіти за відповідним рівнем з іншої спеціальності за умови успішного складання додаткового іспиту зі спеціальності, за якою вступає на навчання.

1.5. Порядок прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства визначається у Розділі XIV Правил прийому до Запорізького національного університету у 2022 році.

1.6. Підготовка в аспірантурі здійснюється за рахунок:

- видатків державного бюджету України (за державним замовленням);
- коштів фізичних та/або юридичних осіб (на умовах контракту).

1.7. Для іноземців та осіб без громадянства підготовка в аспірантурі здійснюється на підставі:

- міжнародних договорів України;
- загальнодержавних програм;
- договорів, укладених ЗНУ з юридичними та фізичними особами.

1.8. План прийому до аспірантури за державним замовленням затверджується відповідно до чинного законодавства України і доводиться до ЗНУ відповідним наказом МОН, який оприлюднюється на офіційному веб-сайті ЗНУ (<http://phd.znu.edu.ua/>) протягом трьох робочих днів після його опублікування.

1.9. Підготовка аспірантів понад державне замовлення здійснюється на підставі договорів, укладених між ЗНУ та вступниками до аспірантури (установами, організаціями та підприємствами, що направили їх на навчання), якими передбачається повне відшкодування витрат на їх підготовку.

1.10. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, визначається наказом ректора в межах ліцензійного обсягу на третьому рівні вищої освіти, а також з урахуванням можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва за відповідною спеціальністю.

1.11. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистила дисертацію або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

1.12. На навчання в аспірантурі за державним замовленням приймаються вступники на очну (денну, вечірню) форму; на навчання в аспірантурі на умовах контракту приймаються вступники на очну (денну, вечірню) та заочну форми.

1.13. Прийом до аспірантури здійснюється на конкурсній основі незалежно

від форми здобуття освіти та джерел фінансування навчання.

1.14. Прийом до аспірантури здійснюється за галузями знань та спеціальностями, визначеними у Табл. 1.

Таблиця 1

№ з/п	Код та найменування галузі знань	Шифр та найменування спеціальності
1.	01 Освіта	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
2.	01 Освіта	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
3.	01 Освіта	017 Фізична культура і спорт
4.	03 Гуманітарні науки	032 Історія та археологія
5.	03 Гуманітарні науки	033 Філософія
6.	03 Гуманітарні науки	035 Філологія
7.	05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка
8.	05 Соціальні та поведінкові науки	052 Політологія
9.	05 Соціальні та поведінкові науки	053 Психологія
10.	05 Соціальні та поведінкові науки	054 Соціологія
11.	06 Журналістика	061 Журналістика
12.	07 Управління та адміністрування	073 Менеджмент
13.	07 Управління та адміністрування	075 Маркетинг
14.	08 Право	081 Право
15.	09 Біологія	019 Біологія
16.	10 Природничі науки	101 Екологія
17.	10 Природничі науки	102 Хімія
18.	10 Природничі науки	104 Фізика та астрономія
19.	10 Природничі науки	105 Прикладна фізика та наноматеріали

20.	11 Математика та статистика	113 Прикладна математика
21.	12 Інформаційні технології	122 Комп'ютерні науки
22.	13 Механічна інженерія	136 Металургія
23.	14 Електрична інженерія	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
24.	14 Електрична інженерія	144 Теплоенергетика
25.	19 Архітектура та будівництво	192 Будівництво та цивільна інженерія
26.	23 Соціальна робота	231 Соціальна робота
27.	28 Публічне управління та адміністрування	281 Публічне управління та адміністрування

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ

2.1. Організацію прийому вступників до аспірантури здійснює приймальна комісія, склад якої затверджується наказом ректора.

2.2. Усі питання, пов'язані з прийомом до аспірантури, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях. Рішення приймальної комісії, прийняте в межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу ректора та/або виконання процедур вступної кампанії.

2.3. Прийом заяв і документів, вступні випробування, конкурсний відбір та зарахування на навчання вступників до аспірантури на очну (денну, вечірню) та заочну форми навчання за рахунок державного замовлення та за кошти фізичних та юридичних осіб (на умовах контракту) здійснюється двома хвилями у терміни, зазначені в Табл. 2.

Таблиця 2

Етапи вступної кампанії	Терміни	
	1 хвиля (на умовах контракту)	2 хвиля (за рахунок державного замовлення та на умовах контракту)
Прийом заяв та документів	15 лютого – 15 березня	16 серпня – 17 вересня
Проведення вступних випробувань	22–29 березня	23–28 вересня
Термін оприлюднення	до 31 березня	до 30 вересня

рейтингового списку вступників		
Термін зарахування вступників	до 01 квітня	до 01 жовтня
Початок навчання в аспірантурі	01 квітня	01 жовтня

2.4. Прийом вступників з числа іноземців на навчання в аспірантурі за кошти фізичних та/або юридичних осіб здійснюється впродовж року.

2.5. Перелік і термін подання документів для вступу до аспірантури, форму і строки вступних випробувань оприлюднюються на офіційному веб-сайті ЗНУ (<http://phd.znu.edu.ua/>) не пізніше, ніж за місяць до початку вступної кампанії.

2.6. Приймальна комісія працює з понеділка по п'ятницю, приймальні години: з 09.00 до 12.00 та з 13.00 до 15.00.

2.7. Програми вступних випробувань розробляються фаховими групами за спеціальностями, затверджуються рішенням відповідних вчених рад факультетів, подаються до відділу аспірантури і докторантури та оприлюднюються на офіційному веб-сайті ЗНУ (<http://phd.znu.edu.ua/>) не пізніше, ніж за два місяці до початку вступної кампанії.

2.8. Вступники до аспірантури подають такі документи:

- заява на ім'я ректора;
- особовий листок з обліку кадрів з фотокарткою, завірений за місцем роботи (для непрацюючих вступників – відділом аспірантури і докторантури ЗНУ);
- копія диплома про вищу освіту (магістра чи спеціаліста);
- копія додатку до диплома про вищу освіту;
- копія паспорта або іншого документу, що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (2 прим.);
- копія ідентифікаційного коду (2 прим.);
- дві фотокартки 3 x 4;
- згода на збір та обробку персональних даних;

- дослідницька пропозиція (2 прим.);
- список наукових досягнень вступника за обраною спеціальністю (за наявності) та копії документів (статей, патентів, дипломів тощо), що їх підтверджують (2 прим.);
- копія сертифікату на вільне володіння іноземною мовою на рівні B2 (за наявності).

2.9. Вступники, які проживають на тимчасово окупованій території України або переселилися з неї після 01 січня 2022 року, а також вступники, які проживають на територіях, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, подають документи з урахуванням особливостей, передбачених Порядком прийому для здобуття вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, тимчасово окупованій території окремих районів Донецької та Луганської областей, території населених пунктів на лінії зіткнення, який затверджений наказом МОН України від 01.03.2021 р. № 271, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.04. 2021 р. за № 505/36127.

2.10. Якщо з об'єктивних причин документ про здобутий освітній ступінь відсутній, може подаватись довідка державного підприємства «Інфоресурс» або виписка з Реєстру документів про освіту Єдиної державної бази з питань освіти про його здобуття, у тому числі без подання додатка до документа про здобутий освітній рівень.

2.11. Копії документів подаються з пред'явленням оригіналів, на підставі яких вони завіряються відділом аспірантури і докторантури (крім документів, що посвідчують особу та громадянство).

2.12. Іноземці та особи без громадянства, додатково до вищезазначених документів, надають документи, що передбачені Розділом XIV Правил прийому до Запорізького національного університету у 2022 році.

2.13. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом про вищу освіту, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступних

випробувань нарівні з іншими вступниками. У разі успішного складання вступних випробувань науково-технічна рада ЗНУ має перед зарахуванням вступника прийняти рішення про визнання його диплома або надати обґрунтоване пояснення причин відмови у такому визнанні.

2.14. Заява та документи на вступ до аспірантури подаються вступником до відділу аспірантури і докторантури ЗНУ або надсилаються у скановому вигляді на електронну адресу: phd.znu@gmail.com з подальшим (до моменту зарахування) поданням їх оригіналів до відділу аспірантури і докторантури.

2.15. Відповідальний співробітник відділу аспірантури і докторантури підтверджує отримання електронного пакету документів вступника на електронну адресу, з якої було надіслано документи.

2.16. Факт ознайомлення вступника з Правилами прийому, ліцензією на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в ЗНУ і сертифікатом про акредитацію відповідної освітньо-наукової програми, фіксуються в заяві вступника та підтверджуються його особистим підписом при поданні заяви у паперовій формі.

2.17. У разі подання документів на неакредитовані освітньо-наукові програми факт ознайомлення вступника з частиною шостою статті 7 Закону України «Про вищу освіту» фіксується в письмовому повідомленні щодо поінформованості про відсутність акредитації та підтверджується його особистим підписом під час подання заяви в паперовій формі.

2.18. Форми документів до вступу до аспірантури розміщуються на офіційному веб-сайті ЗНУ (<http://phd.znu.edu.ua/page/1316.ukr.html>) не пізніше, ніж за два місяці до початку вступної кампанії.

2.19. До вступних випробувань допускаються вступники, які вчасно подали всі необхідні документи (як особисто, так і електронною поштою) згідно з Правилами прийому. Приймальна комісія може відмовити вступникові у допуску до проходження вступних випробувань у зв'язку з неподанням у встановлений термін всіх або окремих документів, визначених Правилами прийому.

2.20. Особам, допущеним до вступних випробувань в аспірантуру, надається відпустка за місцем роботи для підготовки та складання вступних випробувань згідно з чинним законодавством України.

2.21. Вступникам, які потребують поселення під час вступу до аспірантури, надається місце у гуртожитку на період складання вступних випробувань.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

3.1. За рішенням приймальної комісії вступники допускаються до вступних випробувань на підставі вчасно поданих документів. Розклад вступних випробувань затверджується наказом ректора й оприлюднюється на офіційному веб-сайті ЗНУ (<http://phd.znu.edu.ua/>) та інформаційному стенді відділу аспірантури і докторантури не пізніше, ніж за тиждень до їх початку. З розкладом вступних випробувань вступники ознайомлюються самостійно.

3.2. Список вступників, допущених до складання вступних випробувань до аспірантури, оприлюднюється на офіційному веб-сайті ЗНУ (<http://phd.znu.edu.ua/>) та інформаційному стенді відділу аспірантури і докторантури не пізніше наступного робочого дня після видання відповідного наказу ректора.

3.3. Вступники до аспірантури складають вступні випробування:

- презентація дослідницької пропозиції та наукових досягнень;
- вступний іспит зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- вступний іспит з однієї із іноземних мов на вибір (англійської, німецької, іспанської, французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Іноземці та особи без громадянства складають вступний іспит з української мови як іноземної.

3.4. Вступники допускаються до участі у вступних випробуваннях за наявності оригіналу документа, що посвідчує особу.

3.5. Перескладання вступних випробувань не дозволяється.

3.6. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), призначається додатковий

вступний іспит зі спеціальності, який передує основним вступним випробуванням і оцінюється за дихотомічною шкалою (зараховано/ не зараховано). Вступники, які отримали оцінку «не зараховано» під час додаткового іспиту зі спеціальності, до основних вступних випробувань не допускаються.

3.7. Презентація дослідницької пропозиції та наукових досягнень вступників проводиться на засіданні предметної комісії зі спеціальності у день складання вступного іспиту зі спеціальності до його початку.

3.8. Вимоги до оформлення, презентації й оцінювання дослідницької пропозиції та наукових досягнень вступників до аспірантури Запорізького національного університету оприлюднюються на офіційному веб-сайті ЗНУ (<http://phd.znu.edu.ua/>) не пізніше, ніж за два місяці до початку вступної кампанії.

3.9. Вступники, які підтвердили свої знання з іноземної мови не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня: з англійської мови – дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment; німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF; французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF, звільняються від складання вступного іспиту з іноземної мови. При визначенні результатів конкурсу зазначені сертифікати предметною комісією з іноземної мови прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови та оцінюються найвищим балом.

3.10. Прийом вступних іспитів до аспірантури з іноземної мови та спеціальності проводиться предметними комісіями у кількості 3–5 осіб, склад яких затверджується наказом ректора.

3.11. До складу предметної комісії зі спеціальності включаються науково-педагогічні працівники з науковим ступенем і вченим званням, які проводять наукові дослідження та входять до складу проектної групи освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) за відповідною спеціальністю.

3.12. До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися науково-педагогічні працівники, які не мають наукового ступеня та (або) вченого

звання, але можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3.13. Головами предметних комісій призначаються проректори ЗНУ.

3.14. Апеляції на результати вступних випробувань подаються у день проведення випробування або не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки та розглядаються апеляційною комісією. Склад апеляційної комісії затверджується наказом ректора.

4. ФОРМУВАННЯ РЕЙТИНГОВОГО СПИСКУ ВСТУПНИКІВ

4.1. Формування рейтингового списку вступників здійснюється на підставі їх конкурсного балу, який обчислюється в рамках кожної спеціальності за результатами вступних випробувань.

4.2. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, або під час вступних випробувань їх знання було оцінено як «незадовільно», а також особи, які не склали додатковий іспит зі спеціальності та/або забрали документи після дати закінчення їх прийому, до участі в наступних вступних випробуваннях не допускаються та у конкурсному відборі участь не беруть.

4.3. Конкурсний бал вступника обчислюється на підставі результатів вступних випробувань, помножених на відповідні вагові коефіцієнти:

- ваговий коефіцієнт вступного іспиту зі спеціальності – $K_1 = 0,5$;
- ваговий коефіцієнт вступного іспиту з іноземної мови – $K_2 = 0,3$;
- ваговий коефіцієнт дослідницької пропозиції – $K_3 = 0,1$;
- ваговий коефіцієнт наукових досягнень – $K_4 = 0, 1$.

4.4. Всі складники конкурсного балу оцінюються за 100-бальною шкалою з оцінками, зазначеними у Табл. 3.

Таблиця 3

Кількість балів	Оцінка	
	за шкалою ЄКТС	за національною шкалою
90–100	А	відмінно
85–89	В	добре

75–84	C	
70–74	D	задовільно
60–69	E	
35–59	FX	незадовільно
1–34	F	

4.5. Конкурсний бал (КБ) вступників до аспірантури розраховується за формулою:

$$\text{КБ} = K_1 \times \text{IC} + K_2 \times \text{IM} + K_3 \text{ДП} + K_4 \text{НД}$$

де IC – кількість балів, отриманих на вступному іспиті зі спеціальності;

IM – кількість балів, отриманих на вступному іспиті з іноземної мови;

ДП – кількість балів, отриманих за презентацію дослідницької пропозиції;

НД – кількість балів, нарахованих за наукові досягнення.

4.6 Нарахування балів за наукові досягнення здійснюється відповідно до Табл. 4.

Таблиця 4

Наукові досягнення	Кількість балів
Публікації у наукових фахових виданнях України та зарубіжних періодичних наукових виданнях	10 (за кожену статтю)
Публікації у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних Scopus або Web of Science	30 (за кожену статтю)
Диплом переможця міжнародного або всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт або студентських олімпіад з навчальних дисциплін, напрямів підготовки та спеціальностей (отриманого протягом останніх трьох років)	20 (перше місце) 15 (друге місце) 10 (третє місце)
Патент	20 (на винахід) 15 (на корисну модель)

Бали за наукові досягнення нараховуються за умови, якщо їх тематика відповідає спеціальності, на яку проводиться набір (ця відповідність визначається предметною комісією з відповідної спеціальності). Якщо сумарна кількість балів за наукові досягнення перевищує 100 балів, вона вважається такою, що дорівнює 100.

4.7. Рейтингові списки вступників та списки рекомендованих до зарахування, формуються окремо за кожною спеціальністю та оприлюднюються на

офіційному веб-сайті ЗНУ (<http://phd.znu.edu.ua/>) та інформаційному стенді відділу аспірантури і докторантури відповідно до термінів, зазначених у Розділі 2. Вступники до аспірантури ознайомлюються із зазначеними списками самостійно.

4.8. Прізвища вступників, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія населених пунктів на лінії зіткнення (які не зареєстровані як внутрішньо переміщені особи) або переселилися з неї після 01 січня 2022 року, підлягають шифруванню у всіх інформаційних системах.

4.9. На підставі результатів вступних іспитів до аспірантури приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника. Особи, які успішно витримали вступні випробування, зараховуються за конкурсом відповідно до отриманого ними конкурсного балу.

4.10. У разі одержання однакових балів переважним правом при зарахуванні до аспірантури користуються вступники, які мають: більшу кількість балів із вступного випробування зі спеціальності, диплом про вищу освіту з відзнакою, рекомендацію вченої ради ЗНУ на вступ до аспірантури, досвід міжнародного стажування. Зазначене рішення приймається приймальною комісією.

4.11. Особи, які склали вступні випробування до аспірантури, але не пройшли конкурсний відбір на навчання за рахунок державного замовлення, можуть бути рекомендовані до зарахування на умовах контракту (за кошти фізичних та/або юридичних осіб).

4.12. Роботи вступників, виконані ними на вступних іспитах, зберігаються у відділі аспірантури і докторантури протягом одного року.

4.13. Результати вступних випробувань дійсні для вступу до аспірантури ЗНУ протягом 12 місяців.

5. ЗАРАХУВАННЯ ДО АСПІРАНТУРИ

5.1. Зарахування до аспірантури проводиться наказом ректора на підставі рішення приймальної комісії. Накази ректора про результати зарахування до аспірантури оприлюднюються на офіційному веб-сайті ЗНУ (<http://phd.znu.edu.ua/>) та інформаційному стенді відділу аспірантури і докторантури у встановлені у Розділі 2 терміни.

5.2. Про результати зарахування до аспірантури вступники повідомляються засобами електронного та мобільного зв'язку в триденний термін з дня прийняття приймальною комісією відповідного рішення.

5.3. Кожному аспіранту одночасно з його зарахуванням наказом ректора призначається науковий керівник, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук (доктора філософії).

5.4. Рішенням науково-технічної ради ЗНУ одному аспіранту може бути призначено два наукових керівника.

5.1. Нормативний строк навчання в аспірантурі на очній (денній, вечірній) та заочній формах становить чотири роки.

5.2. Особам, зарахованим до аспірантури на навчання за державним замовленням, стипендія призначається з дня їх зарахування.

5.3. Договори щодо навчання в аспірантурі за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб укладаються після видання наказу про зарахування. Оплата за навчання здійснюється згідно з договором, укладеним сторонами.

5.4. Іногородні аспіранти забезпечуються гуртожитком.